

DE VON-BELGIË DANKT:

- EN TEGELIJK DANKEN WE OOK ALLE NEDERLANDERS, DIE OP DE 'SAMENSCHOLING 1971' EEN FLINKE DUIT IN HET ZAKJE DEDEN, OM OP DIE MANIER DE INSCHRIJVINGSKOSTEN VOOR DE DEELNEMENDE BELGEN TE HELPEN DRUKKEN!

DEZE FIJN UITGEGEVEN BROCHURE COMPLETEERT DE 'PRAKTISCHE WENKEN', WAARNAAR WE VERWEZEN OP BLZ.3 VAN 'VON-INFORMATIE 1/1'. ACHTEREENVOLGENS WORDEN BEHANDELD: DE FUNCTIE VAN DE BIBLIOTHEEK IN DE SCHOOL, HET BOEKENBEZIT, DE SCHOOL- EN KLASSEBIBLIOTHEKEN (KLASSEBIBLIOTHEKEN, CENTRALE SCHOOLBIBLIOTHEKEN, COMBINATIES VAN BEIDE, DOCUMENTATIECENTRUM), INDIVIDUEEL LEZEN (EERST EEN LANGE INTRODUCTIE, DAARNA IETS OVER DE ADMINISTRATIE IN DE KLAS, IETS OVER DE EERSTE LES EN OVER HET VOORLEZEN). EN DÀN KOMT EEN BOEIEND DEEL: OLDERSMA GEEFT TWAALF FLINK UITGEWERKTE LESSUGGESTIES, GENOEG VOOR EEN JÀÀR BOEIENDE KLASPRAKTIJK! HET IS NOG NIET UIT: NU KOMEN 'AVONTUREN MET KINDEREN EN BOEKEN', WAARIN MEN WEER TIPS KAN VINDEN, O.A. MONDELINGE EN SCHRIFTELIJKE EXPRESSIE AAN DE HAND VAN EEN BOEK. NA 'NOG ENKELE TIPS VOOR DE EERSTE KLAS' VOLGT EEN BIJGEWERKTE LITERATUUROPGAVE EN DAARMEE IS DE 30 BLADZIJDEN Dikke BROCHURE UIT. ZE KOST 60 FRANK (VERKRIJGBAAR DOOR STORTING OF OVERSCHRIJVING OP PRK.1559.40 VAN HET CCWS, MET VERMELDING VAN DE TITEL VAN DE BROCHURE).

ZOALS REEDS BLEEK UIT 'VON-INFORMATIE' I/I, STEEKT IN DIT WERKJE OOK STOF VOOR HET SECUNDAIR ONDERWIJS; MITS ER WAT GETRASPONEERD EN VERWERKT WORDT. EIGENLIJK ZIJN DE IDEEËN, DIE AAN DE BASIS VAN HET INDIVIDUEEL LEZEN LIGGEN, VOOR ALLE ONDERWIJSTAKKEN GELDIG! WIE EXPERIMENTEERT ERMEE IN HOGERE LEERJAREN? ZIT HIER STOF IN VOOR EEN REEKS 'ERVARINGEN'?

HARTEKRETE ONTVANGT HET SECRETARIAAT BIJ DE VLEET! LAATST WÉÉR EENS, VAN IEMAND DIE SYMPATHISEERT MET DE IDEEËN, DIE O.A. IN DIT BLAADJE WORDEN UITGEDRUKT 'NU ZIT IK MET HET VOLGEND PROBLEEM. OP SCHOOL WORD IK MET DEZE PRINCIPES DOOR MIJN DIRECTRICE NOGAL MISKEND. ZE DREIGT ZELFS MET HET OPSTELLEN VAN EEN RAPPORT, OMDAT IK IN DE OPSTELLETJES VAN HET ...DE LEERJAAR NIET ALLE FOUTEN VERBETER. ZE HAALT ER ZELFS EEN REGENTES NEDERLANDS BIJ OM ALLE MOGELIJKE TAALFOUTEN NOG TE VINDEN. DAAR IK JONG BEN EN NIET GRAAG VAN MIJN IDEALEN AFWIJK, ZOU IK GRAAG WAT STEUN BEKOMEN. ONDER STEUN VERSTA IK DAN ALLE MOGELIJKE DOCUMENTATIE...' BEANTWOORDT DE VON AAN EEN BEHOEFTE?

HOE VERLOOPT EEN NEDERLANDSE VON-CONFERENTIE?

- IN VIJF STROMEN, DIE ALLE VOLGEBOEKT ZIJN.
 - MET EEN VIERHONDERDTAL ENTHOUSIASTELINGEN, WAARVAN ZES VLAMINGEN.
 - IN EEN GEEST DIE DAVERT VAN SPEELSE ORIGINALITEIT.
 - MET LERAREN DIE GRONDIG GEÏNFORMEERD BLIJKEN OVER HUN VAK,
DE ONDERSCHIEDENE DIDACTISCHE VISIES OP HET ONDERWIJS NU,
DE MAATSCHAPPELIJKE RELATIES VAN HET ONDERWIJS.
 - MET EEN PLEIADE DESKUNDIGEN DIE ER EVEN LOSJES BIJ LOPEN ALS DE PRILSTE KLEUTERLEIDSTER. HET INFORMELE PRIMEERT ER (JIJ EN JOU, AN EN JAN).
 - MET EEN STRAKKE ZELFDISCIPLINE IN DE GROEPSDISCUSSIES ("MONOPOLISEER IK NIET TE LANG?") EN EEN GEWIEKST NIET-DIRIGISTISCH OPTREDEN DER GROEPSLEIDERS.
 - GESTEUND DOOR TIJNTALLEN HULPJES VOOR DE VLOTTE ORGANISATIE.
 - GERICHT OP SNELLE WEDERZIJDSSE INFORMATIE EN DOORSTROMING, ZOWEL DOOR GESTENGILDE VERSLAGEN ALS DOOR MUURKRANTEN.
 - MET EEN ALGEMENE OMHALING OM DIE SUKKELAARS VAN VLAMINGEN DAN MAAR ZELF TE SUBSIDIËREN A RATO VAN ÉÉN GULDEN PER DEELNEMER.
 - IN ACTIEF DAGLEVEN EN EVEN ACTIEF NACHTLEVEN IN DE DRIE BARS, DE GANGEN, DE AULA, HET NOORDZEESTRAND VAN NOORDWIJKERHOUT.
 - BEGOTEN DOOR HECTOLITERS KOFFIE TIJDENS DE TWEE DAGELIJKSE KOFFIEPAUZES, EVEN HEILIG GERESPECTEERD ALS DE ENGELSE ELEVENSES.
 - IN AANWEZIGHEID (SOMMIGEN SPRAKEN VAN INFILTRATIE) VAN VERSCHIEDENE "KRITIESE LERAREN" MET EEN STAND VAN "KRITIESE PUBLICATIES", DIE VOORTDOUREND WAAKZAAM WAREN MET "KRITIESE OP- EN AANMERKINGEN" EN ER TOCH METEEN IN SLAAGDEN OOK ZICHZELF TE RELATIVEREN DOOR IRONISCHE OVERSTATEMENTS.
 - ALS ÉÉN GROOT SOCIAAL-INTELLECTUEEL-CREATIEF BAD.
 - ALS EEN AFSTRAFFING DE FACTE VAN TAAIE BELGISCHE VOORoorDELEN ALS
DE HOLLANDER IS STIJF,
DE HOLLANDER IS SAAI,
DE HOLLANDER IS GIERIG.
- VERGEET HET MAAR, OF BETER: NEEM VOLGEND JAAR DE PROEF OP DE SOM, EN ZIE ZE BEZIG!

ANDRÉ WALTERUS
KORBEER-LO

NOOT: ALLE BOEKEN, DIE IN 'VON-INFORMATIE' 1/3 WERDEN BESPROKEN, WORDEN IN BELGIË GEÏMPORTEERD DOOR HET NOORDNEDERLANDS BOEKBEDRIJF, PALEISSTRAAT, 25, 2000 ANTWERPEN. ZE ZIJN VERKRIJGBAAR IN DE BOEKHANDELS, MAAR U KUNT ZE OOK PER BRIEF BESTELLEN BIJ HET BOEKBEDRIJF.

KENNUT ZIJN DAT IK U KAN? (DAT IS CORRECT, HOOR!) DOOR BERT JAPIN, UITG. AD. DONKER, ROTTERDAM, 1968.

DE ONDERTITEL LUIDT: "SPELEN MET TAAL". EEN MUST VOOR ELKE VONNER. EEN BOEKJE OVER TAAL, GESCHREVEN MET ZWIERIGE PEN. SCHRIJVER STELT TAALMISBRUIK (BIJV. HET PROBLEEM VAN HET GENUS, MODEWOORDEN, REMEDIES TEGEN BETWETEREN, HOLFRASEREN...) OP EEN LUDIEKE MANIER AAN DE KAAK. HIJ HEEFT EEN HEEL KLARE KIJK OP STIJL. JAPIN HEEFT IN DEZELFDE REEKS NOG EEN PAAR GELIJKAARDIGE BOEKJES GEPUBLICEERD.

DIE ROTSCHOOL VAN U, BRIEF AAN EEN ONDERWIJZERES DOOR DE KINDEREN VAN BARBIANA, UITG. BRUNA, 1970.

ONDERWIJSPROBLEMEN ZIJN IN. NA HET ROOIE BOEKJE EEN ROTSCHOOL. MAAR DAN TOCH EEN SOECIALE. DE SCHRIJVERS VAN HET BOEKJE ZIJN VERSCHOPPELINGETJES, OUD-ZITTENBLIJVERS DIE IN BARBIANA, EEN DORPJE BIJ FIRENZE, EEN DEMOCRATISCHER SCHOOL GEVONDEN HEBBEN. HUN AANVALLEN TEGEN HET HUIDIGE SYSTEEM (DE SCHOOL VOOR DE MIDDENKLASSE, DIE HET PROLETARIAAT EIGENLIJK AFWIJST OF TOCH ONVOLDOENDE REËLE KANSEN BIEDT) ZIJN VLIJMSCHERP EN DAARDOOR WEL WAT ONGENUANCEERD. IN EEN VRIJ LIJVIGE NABESCHOUWING TOETSEN NEDERLANDSE DESKUNDIGEN HET ITALIAANSE RAPPORT AAN DE NEDERLANDSE, EN LATEN WE ER MAAR BIJVOEGEN BELGISCHE SITUATIE. DAARBIJ KOMEN ONTHUTSENDE CIJFERS AAN HET LICHT.

GRETA DE SCHUTTER-VERDONCK
OOSTAKKER

- TWEE-

AMSTERDAM, 22-23 FEBRUARI 1971

oud-cursisten van "WIJ EN DE TAAL VAN HET SCHOOLKIND", VON-leden en andere belangstellenden trokken o.l.v. JEF CLEMENT (van de Stichting-Lodewijk de Raet) op exploratie in Amsterdamse lagere scholen.

Hoe gaat het er in Nederland aan toe? Welke experimenten worden daar met goed gevolg uitgewerkt?

Om te beginnen met het opvallendste: de kinderen zijn zeer vrij in hun mondelinge taalbeheersing. De bandopnemer is hun een vertrouwd object en remt hen helemaal niet af. Creativiteit kunnen ze vrij uiten. Ze "dramatiseren" vrij veel over zelf gekozen onderwerpen of in het kader van een of ander project. Zo had de hele Almereschool op zaterdag 20 februari het toneel van de Stadsschouwburg bezet, om ook anderen (ouders en geïnteresseerden) van hun spreekvaardigheid en acteertalent te laten genieten. Met enthousiasme was eraan gewerkt en met enthousiasme was het experiment onthaald in de kranten.

Tijdens het "forumgesprek" in de Almereschool, over de opgedane ervaringen in de Stadsschouwburg, namen de kinderen, tamelijk scherp zelfs, stelling tegenover elkaar en maakten ze rake opmerkingen.

Ook een moeder nam aan het gesprek deel. Zij was op school aanwezig, omdat ze in een voorafgaand uurtje knutselen ingeschakeld was...

We hoorden de kinderen hun leerkrachten tutoyeren en bij de voornaam noemen. De houding van de ouders scheen aanvankelijk niet zo positief geweest te zijn, maar eigenlijk is dit toch maar een kwestie van gewoonte; het leek me de klas-situatie niet te schaden.

Het vrij praten, mekaar helpen bij werk en taak, mekaar aanvullen enz. hoeft geen benade te worden, maar het kan wel. Zowel van het ene als van het andere waren we getuige. Een prachtig ingerichte en uitgeruste bibliotheek zagen we in de Huijzinga-school. Maar ook hier geldt weer: als de leraar niet heel erg alert is, ingrijpt waar nodig en controle houdt op de resultaten, verwatert dit systeem niet zo goed als alle andere.

PAULE BOSCH
SINT-NIKLAAS

Op dit ogenblik zijn er een zeventigtal échte VON-leden in België, d.w.z. mensen die tegelijk geabonneerd zijn op MOER; daarvan zijn er ook een aantal, die zelfs 20 frank over hadden voor de VON-informatie van België. Het secretariaat ontving tot nog toe deze kleine geldelijke steun van precies honderd mensen! In totaal beschikt de secretaris nu over honderdvijftig adressen van belangstellenden. Onze VON-België groeit traag maar gestaag. Hieraan kunt u een handje toesteken, door ons adressen van collega's, die open staan voor de VON-ideeën, toe te sturen! NORMAALSCHOOLLERAARS EN -LERARESSEN: stuur ons de adressen van uw afgestudeerde leerlingen!
HELP DE VON IN BELGIË GROEIEN!

Voor degenen die nog geen échte VON-leden zijn:

A) U weet toch nog, hoe dat kan? Met een internationale overschrijving van 210 frank aan 'ADMINISTRATIE VON, SPOORLAAN, 40, BILTHOVEN (NEDERLAND), POSTGIRO 162260 VAN DE ALGEMENE BANK NEDERLAND BILTHOVEN.

B) U weet toch nog, dat u dan ook MOER toegestuurd krijgt? 1971:1 was geheel gewijd aan het SPREKEN ('HET ONDERWIJS IN DE MONDELINGE TAALVAARDIGHEID', ENKELE THEORETISCHE ASPECTEN, EN 'HET ONDERWIJS IN DE SPREEKVAARDIGHEID', PRAKTISCHE SUGGESTIES I.V.M. VOORLEZEN, HERFORMULEREN, VOORDRACHTEN, DIALOGEN, DEBATTEN, DISCUSSIES, VERGADERINGEN, POLITIEKE SPELEN EN GROEPSTECHNIKEN); 1971:2 behandelt het STELLEN ('BESCHOUWINGEN OVER HET OPSTEL, IN HET BIJZONDER OVER HET BESCHOUWEND OPSTEL', MET TOEPASSINGEN IN DE PRAKTIJK).

TER OVERWEGING: OPVOEDING TER OVERHEERSING IS EEN HANDELING, WAARDOOR KENNIS WORDT OVERGEBRACHT. DIT BETEKENT, DAT BIJ DERGELIJKE ACTIE DE OPVOEDER HIJ IS, DIE HET WÉÉT. DE LEERLINGEN GEDRAGEN ZICH ALS LEDIGE VATEN, DIE IN ZEKERE ZIN MOETEN GEVULD WORDEN DOOR HET INSTORTEN VAN KENNIS DOOR DE OPVOEDER. OPVOEDING TER BEVRIJDING TRACHT DEZE TEGENSTELLING TUSSEN OPVOEDER EN KWEKELINGEN TE OVERWINNEN. BIJ DEZE ACTIE DIENT DE OPVOEDER TE STREVEN OM DE LEERLINGEN NIET UITSLUITEND ZIJN GEDACHTEN OP TE DRINGEN... (PAOLO FREIRE)

- DRIE -